

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0 2244 2065

เรื่อง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร
ผู้เรียบเรียง นายนรากร นันทไตรภพ วิทยากรปฏิบัติการ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ มิถุนายน 2562

การรักษาพันธุ์สัตว์ป่าของประเทศไทย ได้กำหนดเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยของสัตว์ป่า และเพื่อรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ปัจจุบันได้มีการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้ว 59 แห่งทั่วประเทศ ครอบคลุมผืนป่าสำคัญ เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสนามเพรียง เป็นต้น โดยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและเป็นที่น่าสนใจของคนไทยทั้งประเทศในอดีต ปรากฏข่าวเมื่อวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2516 พบเฮลิคอปเตอร์ของทางราชการเกิดอุบัติเหตุตกที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีผู้เสียชีวิตไป 6 คนและพบซากสัตว์ป่าปะปนอยู่กับซากเฮลิคอปเตอร์ ซึ่งกลายเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องไปถึงกรณีที่สื่อมวลชนและนิสิตนักศึกษากลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติได้ไปพบคณะล่าสัตว์ในป่าทุ่งใหญ่ทำการล่าสัตว์โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง จึงเกิดเป็นที่น่าสนใจของคนทั่วไปในขณะนั้น

คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า มีการประชุมเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2516 และมีมติเห็นชอบให้ประกาศป่าทุ่งใหญ่เป็น “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร” เพื่อเกิดพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่เคยหยุดทัพในบริเวณทุ่งใหญ่นเรศวรระหว่างการยกทัพไปรบพม่า ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร กำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งใหญ่นเรศวรในท้องที่ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรีและตำบลแม่ละมุ้ง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. 2517 ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 91 ตอนที่ 72 ก ฉบับพิเศษ ลงวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2517 ต่อมา พ.ศ. 2534 ได้ผนวกรวมเข้ากับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำโจน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และได้แยกการบริหารงานเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันออกเฉพาะจังหวัดตาก ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 108 ตอนที่ 146 ก ฉบับพิเศษ ลงวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2534 ส่งผลให้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร มีเนื้อที่รวม 2,279,500 ไร่ และมีการแยกการบริหารงานภายในเป็น 2 ส่วน คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันออก จังหวัดตาก และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันตก จังหวัดกาญจนบุรี

LIRT

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันตก ครอบคลุมพื้นที่บริเวณ ตำบลโล้ว ตำบลปริงเพล ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ทางภาคตะวันตกของประเทศไทย ลักษณะของภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาใหญ่น้อยสลับซับซ้อน เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของลำน้ำแควน้อยและลำน้ำแควใหญ่ไหลผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ความสูงจากระดับน้ำทะเล เฉลี่ยประมาณ 800 - 1,811 เมตร มีทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ ป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ป่าเต็งรัง และป่าเบญจพรรณ และทรัพยากรสัตว์ป่าที่หลากหลาย ได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 69 ชนิด นก 308 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 49 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 15 ชนิด สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง มี 2 ชนิด ได้แก่ วัวแดง และเสือกระต่าย สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ 9 ชนิด ได้แก่ เก้งหม้อ เสือโคร่ง เนื้อทราย ช้างป่า นากใหญ่ธรรมดา แมวลายหินอ่อน สมเสร็จ ลิงไอ้เงี้ยว และชะมดแผงสันหางดำ สัตว์ป่าที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ 17 ชนิด ได้แก่ ชะนีธรรมดา กระรอกบินเล็กขาวสูง กระรอกบินแก้มแดง ค่างควมแม่ไก่ป่าฝน ค่างแว่นถิ่นเหนือ กระตัง หมาจิ้งจอก ค่างควมยอดกล้วยปิกไส ลิงเสน เสือดาว ค่างดำ เสือปลา ชะมดแปลงลายแถบ เสือไฟ หมาใน หมี่หมา และหมี่ควาย

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันออก ครอบคลุมพื้นที่บริเวณ ตำบลแม่ละมั่ง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงสลับซับซ้อนบนเทือกเขาตะนาวศรี วางตัวในแนวเหนือ-ใต้ เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารของห้วยแม่จัน ห้วยแม่ละมั่ง และแม่น้ำแควใหญ่ตอนบน มีทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ และป่าดิบชื้น และทรัพยากรสัตว์ป่าที่หลากหลาย ได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 82 ชนิด นก 314 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 74 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 45 ชนิด สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง มี 2 ชนิด ได้แก่ วัวแดง และเสือกระต่าย สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ 9 ชนิด ได้แก่ เก้งหม้อ เสือโคร่ง เนื้อทราย ช้างป่า นากใหญ่ธรรมดา แมวลายหินอ่อน สมเสร็จ ลิงไอ้เงี้ยว และชะมดแผงสันหางดำ สัตว์ป่าที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ 17 ชนิด ได้แก่ ชะนีธรรมดา กระรอกบินเล็กขาวสูง กระรอกบินแก้มแดง ค่างควมแม่ไก่ป่าฝน ค่างแว่นถิ่นเหนือ กระตัง หมาจิ้งจอก ค่างควมยอดกล้วยปิกไส ลิงเสน เสือดาว ค่างดำ เสือปลา ชะมดแปลงลายแถบ เสือไฟ หมาใน หมี่หมา และหมี่ควาย

ปัจจุบันยังคงพบข่าวการล่าสัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ พ.ศ. 2534 จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่จะช่วยกันอนุรักษ์รักษาผืนป่า และสัตว์ป่า ไม่ให้ถูกทำลายลงไปจากผู้ที่ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม เพื่อคงไว้ซึ่งมรดกของประเทศชาติให้สืบทอดต่อไปยังรุ่นลูกหลานของเราในอนาคตต่อไป

บรรณานุกรม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (2560). ข้อมูลเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในประเทศไทย.

สืบค้น 20 ธันวาคม 2561 จาก

http://www.dnp.go.th/wildlife_it/n_web/lacement/public/%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B7%E0%B8%AD/%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B2%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%98%E0%B8%B8%E0%B9%8C%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B9%8C%E0%B8%9B%E0%B9%88%E0%B8%B2.pdf

_____. (2549). เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันตก. สืบค้น 19 ธันวาคม 2561 จาก

<http://web3.dnp.go.th/wildlifeweb/animConserveDepView.aspx?depld=173>

_____. (2549). เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันออก. สืบค้น 19 ธันวาคม 2561 จาก

http://www.dnp.go.th/wildlife_it/n_web/menu_map/page_HKK-TYE.php

“พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งใหญ่นเรศวรในท้องที่ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรีและตำบลแม่ละมั่ง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. 2517” (24 เมษายน 2517). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 91 ตอนที่ 72 ก ฉบับพิเศษ, น. 8.

“พระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งใหญ่นเรศวรในท้องที่ตำบลแม่ละมั่ง ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก และตำบลไล่โว่ ตำบลปริงเพล ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี ตำบลชะแล อำเภอดงพญาณี จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. 2534” (21 สิงหาคม 2534). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 108 ตอนที่ 146 ก ฉบับพิเศษ, น. 45